

צו (109)

צו אַת אַהרן (ו,ב)

לגביו, הרי בעד הזכות הזאת כשלעצמה הריהו מחוייב להודות להשם יתברך ולהביא לפניו קרבן תודה, על אשר שמר עליו מלהכשיל בחטא.

מענינה של תורה בשם "דברי שער חיים"

כתיבת חידושי תורה והדפסתם טובה מן הקרבנות
זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלוואים
ולזבח השלמים (ז, לז)

המחדש חידושי תורה והמדפיסם, שכרו גדול יותר ממקריב קרבנות, וכמו שאמרו (מכות י): כי טוב יום בחצרך מאלף בחרתי, טוב לי יום אחד עוסק בתורה, יותר מאלף עולות שעתידי שלמה בנך להקריב לפני ע"כ. ובזמן שהיה בית המקדש קיים, אדם מקריב קרבן ומתכפר לו, עכשיו כשאדם כותב מה שלמד איזה חידושי ומדפיסו, עולה לו במקום קרבן.

ובזה פירשו המפרשים מה שכתוב (תהלים מ, ז, ח) "זבח ומנחה לא תפצת אַזנים פְּרִיִתְ לִי עוֹלָה וְחֲטָאָה לֹא שְׁאַלְתָּ, אֲזֹ אֲמַרְתִּי הִנֵּה בְּאֵתִי בְּמַגֵּלֶת סֶפֶר פְּתוּב עָלַי", כלומר "זבח ומנחה לא תפצת", כמו שאמר שמואל: החפץ לה' בעולות וזבחים כשמוע בקול ה', הנה שמוע מזבח טוב להקשיב מחלב אילים, וזהו שאמר: "אַזְנֵי פְּרִיִתְ לִי", לשמוע מוסר וחכמה אמרי בינה, ומה יעשה אם נכשל בחטא? אז "אֲזֹ אֲמַרְתִּי הִנֵּה בְּאֵתִי בְּמַגֵּלֶת סֶפֶר פְּתוּב עָלַי", שעל ידי שמוציא לאור עולם ספר שיש בו זיכוי הרבים מתכפר לו.

"משוש תבל" מאת הרב עובדיה יוסף זצ"ל

וְהַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר יִנַּע בְּכָל טִמְאָה לֹא יֵאָכֵל (ז, ט)

שאלה גדולה שאל הרבי מקוצק המתאימה לפקחותו המרובה. מדוע כאשר טהור וטמא נוגעים זה בזה, הטמא מטמא הטהור, ולא להיפך? הרי על פי אותו הגיון היה אפשר לומר שהטהור יטהר את הטמא. ותירץ: האם אפשר להשוות את כוח הטהרה לכוח הטומאה? והרי הטמא טמא ודאי הוא, ואילו הטהור, אינו טהור בשלימות, שהרי אי אפשר לעולם להגיע לשלימות של טהרה. לפיכך גובר תמיד כוחה של הטומאה, ויאים הדברים למי שאמרם.

מה שצריך להוסיף הוא שהקב"ה העניק לאדם את הזכות ואת האפשרות להגביר טהרה על טהרה, וככל שיתאמץ האדם יותר ויותר להיטהר ולהתקדש, כך יעלה בידו להעצים את טהרתו וקדושתו. והכל תלוי בכוח

ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש חיסרון כיס (רש"י). כתב בספר "אור למאיר": הנה, לכל החושים יש 'כיס', מסך המונע את השימוש בו: חוש השמיעה, שהוא האוזן, יש לו מכסה, האליה (התנוך). לשון, יש את השפתיים. לעיניים יש את העפעפיים. נמצא שהאדם שולט על עיניו, באפשרותו לעצום אותן בעת הצורך, כשאינו רוצה לראות דבר מה, וגם האוזניים נישלטות, ואם אינו רוצה לשמוע דברים לא טובים, בידו לאטום אותן. רק למחשבה אין כיס ומכסה. ואמנם, קשה מאוד לשלוט על המחשבות.

ועל כך כתב רבי ישראל סלנטר זצ"ל: "האדם חפשי בדימונו ואסור במושכלו". כי על המחשבה אין שליטה. לפיכך קל להיכשל במחשבות שאינן טובות, וזקוקים אנו לכפרה. ומהי הכפרה? דעת רבי שמעון בר יוחאי (תנחומא לך לך, י) שקרבן עולה הוא המכפר על הירהור הלב. ואומר על כך ה"חידושי הרי"ם", שלכך כווננו חז"ל באמרם: ביותר הכתוב, צריך לזרז במקום שיש בו חיסרון כיס, היינו שמאחר ולמחשבה חסר 'כיס', אין מה ששומר עליה, לכן צריך זרוז מיוחד בענין זה.

ספר "ומתוך האור"

לנצל את המתנות שאדם מקבל בכל יום מחדש
והפזן המשיח תחתי מנניו יעשה אתה חק עולם (ו, טו)

צריך להבין, מה הענין בזה שהכהן הגדול מקריב בכל יום מנחת חביתין כאילו היום נחנך לכהונה? יש לומר: הכהן צריך להשריש בעצמו שלמרות שניתנה לו גדולה יותר מכל אחיו, אין זאת כי הוא משהו מיוחד, רק כל יום מתנה חדשה, ולמרות שהכהונה ניתנה לו ולזרעו, זה רק כשיזכו לזה ואם לא יזכו יסולקו מזה, אם לא בהסתלקות משירותו ע"י בית דין שזה רחוק, יכול הקב"ה להרחיקו על ידי מום שיפסל מהכהונה או טומאה ומיתה, נמצא שבכל יום הוא כנתינה מחדש. מכאן לימוד על כל דבר מינוי גדולה שהשי"ת נותן לאדם שעליו להתבונן שבכל שעה שיש לו את זה, זה זכות ומתנת הבורא מחדש וצריך לנצלו.

ספר "לחתך עליון" בשם רבי משה פיינשטיין זצ"ל

אם על תודה יקרבונו (ז, יב)

כל הקרבנות בטלים וקרבן תודה אינו בטל (מדרש תנחומא). מי שזכה לכך שמימיו לא חטא אפילו בשוגג. כך שאיננו צריך להביא שום קרבן וכל הקרבנות בטלים

הרצון, ובכוחה של השאיפה להתקרב אל מקור הקדושה, השי"ת. כמעט אין הדבר בעולם שאי אפשר להשיגו בכוח הרצון. גם תפקידים ומשימות כאלו, שנראים לנו כאבודים מראש, ניתן להגשימם, אם רק נרצה בכך.

רב זילברשטיין בספרו "כרכי נפשי"

המצוה מכבדת את עושיה

הַמְקַרֵּיב אֶת זִבְחַ שְׁלַמֶּיךָ לַה' יָבִיא אֶת קַרְבָּנֹךָ לַה' מִזְבַּח שְׁלַמֶּיךָ (ז, ט)

מה פשר הכפילות הנראית, לכאורה, בפסוק: "הַמְקַרֵּיב אֶת זִבְחַ שְׁלַמֶּיךָ", ולאחר מיכן "יָבִיא אֶת קַרְבָּנֹךָ לַה' מִזְבַּח שְׁלַמֶּיךָ"? יש לומר: אדם מכובד שהוצרך להביא קרבן, ואפילו קרבן שלמים, עלול לחשוב כי אין זה משום כבודו לצעוד ברחוב עם שור, ולפיכך הוא ישלח את קרבנו עם שליח. לפיכך, מלמדת אותו התורה, כי ממצוה אין להתבייש, ולכן הוא עצמו צריך להביא את קרבנו לה', כמו שנאמר: "הַמְקַרֵּיב אֶת זִבְחַ שְׁלַמֶּיךָ", הוא עצמו "יָבִיא אֶת קַרְבָּנֹךָ.... מִזְבַּח שְׁלַמֶּיךָ". אולם הכתוב מוסיף: "מִזְבַּח שְׁלַמֶּיךָ", והכוונה: מקצת מהם, כדי ללמוד, שאם צריך האדם להביא כמה וכמה קרבנות, אין עליו חיוב להביא את כולם, אלא די בכך שיביא אחד מהם, ואת השאר יביאו שליחיו.

ספר "ומתוק האור" בשם ה"העמק דבר"

וְאֵת כָּל הַעֲדָה הַקְּהָל אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד (ח, ג)

זה אחד מן המקומות שהחזיק מועט את המרובה (רש"י). ביאר הגאון רבי פנחס הלוי הורביץ בעל ההפלאה: חצר המקדש לפני פתח אוהל מועד היה גדולה חמישים על חמישים אמה ובסך הכל אלפיים וחמש מאות אמות. ומנין בני ישראל שהיו שם היו שש מאות אלף ושלושת אלפים, וביחד עם עוד כ"ב אלף לויים שהיו שם הגיע מנינם לשש מאות עשרים וחמישה אלף. וכיון שהיו ישראל עומדים צפופים ומשתחוים רווחים (אבות ה, ה), וכל הנכנס לעזרה זקוק להשתחויה לשטח של ד' אמות, הרי עלינו להכפיל את מנינם הכולל דהיינו שש מאות עשרים וחמישה אלף פי ארבעה, נמצא שחצר אוהל מועד נתרחבה וגדלה של ב' מיליון וחמש מאות אלף אמה. נמצא איפוא שנעשה להם נס וחצר המקדש שלפני הפתח אוהל מועד, אשר שטחה היה אלפיים וחמש מאות אמה, התרחבה וגדולה לשטח של ב' מיליון וחמש מאות אלף אמה בדויק פי אלף.

וזהו ששנינו בתורת כהנים (שמיני) שביום שהוקם המשכן ברכם משה, ובמה ברכם, רבי מאיר אומר: "ה' אלוקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים" (דברים א, יא)

ספר "להתעזר באהבתך"

הלכה: מתנות לאביונים, ממעשר שני

כתב המ"ב (ס' תרצד סק"ג): והנה השתי מתנות צריך ליתן משלו ולא משל מעשר וההוספה שמוסיף יוכל ליתן משל מעשר. בפסקי תשובות (אות ז) כתב: ההוספה היינו מה שנותן לעוד עניים אבל לשני עניים הראשונים שחייב מדינא, אף שנותן להם יותר מהשיעור המחויב מדינא, אפשר שחל על זה שם מתנות לאביונים ואין להפרישו מכסף מעשר, וה"ה מחצית הקשל ומשלוח מנות (אף שנותנים לעניים) אין ליתן מכסף מעשר. וכן כל תשלום שהוא אצלו כדבר קבוע והתחייבות כגון שנותנים דמי פורים לרבנים ומלמדים וכיו"ב, אף שהם בכלל עניים, מ"מ אין יוצאים בזה ידי חובת מתנות לאביונים, דכיון שנוהג לתת להם, הרי זה כפורע חובו במתנות לאביונים.

פסקי תשובות חלק ו'

פתגם: עדיפה סטירה מאם אוהבת מנשיקה מאם חורגת ספר "שמחלה"

חקירה: משלוח מנות

המצוה בשליחת המנות, פעולה, או שחבירו יקבלן, תוצאה. (באר היטב או"ח תרצה-ז. המידות לחקר הלכה י-יח: תוצאה, וקונטרס אב ישראל נה-א חקרה בזה)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: חוט השערה

תלמיד אחד מתלמידיו של ה"חפץ חיים", התחיל יום אחד להיות מקפיד בלבשו ומסלסל בשעריו. הוכיחו החפץ חיים: כלום נאה לבחור בן תורה לסלסל בשעריו? רבי, התנצל התלמיד, כבר הגעתי לפרקי ועומד אני בשידוכים. שטיא, חייך החפץ חיים, חכמינו אמרו: קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף, ואתה רוצה לסייע לריבונו של עולם בחוט השערה.

ספר "חד וחלק" חלק ב'

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, צדוק בן מרים, ויקטור חי בן יקוטה, שמחה ג'זות בת אליז, יוסף בן אסתר, חיים בן סוזן סולטנה. זרע של קיימא לדינה בת זהרה אנריאת, מרים ברכה בת מלכה ואריה יעקב בן חוה. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, דניאל בן רחל, עמנואל בן ארנסט אברהם, רפאל שלמה בן אסתר, חוה בת צביה, מיה בת רחל.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr